గురువుగారికి ఔరంగజేబు లేఖ

కీ. శే. కొమఱ్ఱాజు వేంకట లక్ష్మణరావు

జూలై 13 వ తేదీ ఆంధ్ర మహాపురుషుల్లో ఒకరైన కొమఱ్ఱాజు వేంకట లక్ష్మణరావుగారి వర్ధంతి. మాతృభాషలో విద్య నేర్పినలసిన ఆవశ్యకతను తెలియజేసే వీరి యీ రచన నేటికీ ఎంతో ఉపయోగకరమైంది. లక్ష్మణరావుగారి వర్ధంతిని పురస్కరించుకొని యీ వ్యాసాన్ని ప్రకటించుతున్నాం.

ఔరంగజేబు యొకల వెన్ని యున్నను, ఆతడు గొప్పవిద్వాంసుడని చెప్పకి తప్పదు. అతనికి భాషాపాండిత్యమును, లౌకిక వ్యవహారజ్ఞానమును, దూరదృష్టియు గలవు అతని నేర్చి దాని మూలముగా శాస్త్రములు, ధర్మ వివేచనము న్యాయనీతి మొదలైన యావశ్యకములైన విద్యల నేర్పుట సుభగుని తలంచితిగా? ఈ యావశ్యకములను విద్య లన్నియు మీరు నాకు నా మాతృ భాషలోనే నేర్పి యుండకూడదా?

'నేను ఔరంగజేబునకు తత్త్వజ్ఞాన శాస్త్రమును నేర్పదను' అని మీరు నా తండ్రియగు షాజహానును పాదుషాహ్ గారితో నొకప్పుడనియుంటిరి. మీ రనేక సంవత్సరములకు బ్రహ్మ, ఆకాశము, ఘటపటములు మొదలైన నీరస శబ్దములచే నేదో యొక విషయము నాకు బోధింపయత్నించినట్లు జ్ఞాపకమున్నది. ఆ విషయమును గ్రహింపవలయునని నేనును పెక్కు పర్యాయములు యత్నించితిని. కాని, యందుచేత నా జ్ఞానభాండారమునకు, రాజ్యకర్తృత్వమునకును ఏమి లాభమకలిగినది? మీరు మాటిమాటికి యుచ్చరించు చున్నందున కాపున మీ విషయమై గౌరవము గాని పూజ్యభావముగాని నాకు లేదు. మీరు వచ్చిన త్రోవనే వెళ్లుడు. మీ పల్లెటూరులోనే దేవుని స్మరణ జేసికొనుచు కాలము గడుపుడు. మీరు నా రాజసభలో ప్రవేశింపగూడదనియు, మీ రెవరో యిచ్చటి వారెవరికిని తెలియగూడదనియు నా అభిప్రాయము".

ప్రస్తుత కాలమందు బాలబాలికా విద్యను గుఱించియు, జాతీయ విద్యను గుఱించియు మనదేశమునందు కొంత యత్నము జరుగుచున్నది. ఇందును గురించి పాటు పడుచున్న మహానీయులకీయుత్తరములోని రెండు మూడు సంగతు లాదరణీయములు. బాల బాలికలకు బోధింపబడు విషయములు వారికి వారి జీవిత కాలములో నుపయోగకరములుగా నుండవలయును కేవలము పాండిత్యము జూపుటకై అనుపయోగకరములగు విషయములు వారికి నేర్పి వారిచే గ్రుడ్డి పాఠము చేయించి కాలము వ్యర్థ పుచ్చుట వారికిని, దేశమునకును హాని ప్రదము బాలురకు శాస్త్రములన్నియు వారి మాతృభాషలోనే నేర్పవలయును గాని పరభాషలో నేర్పుట కేవలము ద్రావిడ పాణాయామమని ఔరంగజేబు ఉత్తరమువలన మనవారు ముఖ్యము నేర్చుకొనవలెను. మొదట పరభాష నధ్యసించుటకు బాలురకాలమెంతయో వ్యర్థమగును. అట్లు పరభాష నేర్చిన తరువాత, ఆ భాషలో శాస్త్రముల నభ్యసించుట కంటె మొదటినుండియు స్వభాషలోనే శాస్త్రాధ్యయనము చేసి వయోధిక బాలురకెంతయో కాలము, శ్రమయు కలిసివచ్చునుకదా! తెలివికల పిల్లవానికి ఇంగ్లీషుభాష చక్కగ నభ్యసించుటకు సుమారు ఆరేడు సంవత్సరములు పట్టును. అప్పటి కా బాలునకు ఇంగ్లీషులో గ్రంథావలోకనము చేయుటకును, శాస్త్రాభ్యాసము చేయుటకును అధికారము కల్గును. ఇట్లు పరభాషాధ్యయనమునకై ఏడేనిమిది సంవత్సరములు వ్యర్థమగుచున్నవి దేశ భాషలలో శాస్త్రముల కెప్పినయెడల నీయేడేనిమిది సంవత్సరములలో నెన్నియో విద్యలలో బారంగతుడు కావచ్చును ఇప్పుడు మన దేశమందు ఇంగ్లీషు పరిపాలనత్వ మున్నందునను, ఇంగ్లీషు భాషలో గ్రంథ భాండారము సంపన్నమగుచున్నందునను దినముగల వారు కొందరు భాషనధ్యసించుట యావశ్యకమే. మేము బలవదనము. కాని సకల శాస్త్రజ్ఞానమును, ఇంగ్లీషు భాషయును గదిలో బెట్టి తాళమువైచి, ఎ. బి. సి. డి. అను తాళపు చెవిని సంపాదించుటకు ఎనిమిదేండ్లు ముక్కు పట్టుకొని తపస్సు చేయని వారలకు జ్ఞానభాండారములోని సొత్తును కొల్లగొట్టు నధికారము లేదనియు, విద్యా మహిమయు మాతృభాషా ప్రభావమును తెలిసిన దూరదృష్టి విహీనులు తప్ప మరెవ్వరును చెప్పజాలరు.

మీరు నాకు నేర్పుటయందు లెక్కసంవత్సరములు నిరర్థకముగ గడిపి కోమలమైన నా బుద్ధిని తీక్ష్ణమైనట్టి నా స్మరణశక్తిని వ్యర్థపుచ్చితిరి జీవితమునందు చెప్పుదను ఉపయోగపడని భాషలు రాజపుత్రులకు నేర్పుటకు పదిపన్నెండు సంవత్సరములు వెచ్చించుటయు, ఆ భాషయందు నన్ను వైయాకరణిగను, ధర్మశాస్త్రజ్ఞునిగ చేయ యత్నించుటయు నెంత హాస్యాస్పదములు! ఉపయోగమైనవిద్యలను, జ్ఞానమును బాలలకు వారివారి బుద్ధినను సరించి చిన్నవాడు నేర్పుట యందు కాలము గడుపుటకు మారుగా మా గురువులగు మీరు మా బాల్యమును వ్యర్థపుచ్చితిరి కదా! అయ్యో! భూగోళ జ్ఞానమా ఏమియనుటలేదు. పోర్చుగలు, హాలండు, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశములు కొన్నిటిలవనియు, అవి ఆయా స్థలములందు కలవనియు నాకు నేర్పితిరా? ఆదేశములు ద్వీపములా, ద్వీపకల్పములా, సమధరాతలమా యందున్నవా? లేక ఎత్తు స్థలములందున్నవా యన్న సంగతులు నాకు తెలియవలదా? చీనా, పారసీకము పెగు, తాతారి మొదలైన దేశముల రాజులు హిందూదేశపు పాదుషాహ్ యొక్క పేరు విని గడగడ వణకెదరని నా యెదుట మీరు చేసిన ముఖస్తుతివలననే దేశదేశ చరిత్రములన్నియూ నాకు దెలిసినవనుకొంటిరా? ఈ జగత్తుమీద నున్న పేరు పేరు రాజ్యములెవ్వి? అందలి ఆచార విచారములు, రాజ్యవ్యవహారములు, మతములు నెట్టివి? ఆ యా రాజ్యములకు గల సంపత్తులను, విపత్తులను, ఆయాదేశము సంపద్విపత్తులతో, ఆ దేశస్థులయొక్క ఏ యే గుణావగుణములవలన ఎట్టి యెట్టి మార్పులు గలిగినాయి, ఎట్టి మహత్కారణములచే గొప్ప రాజ్యము తలక్రిందగునదియు అను మహద్విషయములు మాకు నేర్పితిరా? రాజపుత్రులు పైని పట్టింపబడినట్టి యావశ్యకతోపయోగకరములగు వివిధ విషయములను నేర్చుకొని జ్ఞానసంపన్నులై తమబుద్ధిని వికసింపజేయవలయును. కావున రాజపుత్రులయొక్క జ్ఞానార్జన కాలము బాల్యదశయందలి యొక్కొక్క క్షణము మిక్కిలి విలువగలదియని యెరింగి నా బాల్యదశను మీరుదక్కగ వినియోగపరిచితిరా? మీరు నాకు లేనిపోనట్టియు జ్ఞాపకముంచుకొనుటకు కష్టతరమైనట్టియు, బుద్ధిని భ్రమింపజేయునట్టియు, లౌకిక వ్యవహారమునకు నిరుపయోగకరమైనట్టియు, పరిభాషా జ్ఞానము గరపుటయందే కృతార్థత్వముల మైతిమను తలంపలేదా? మొదట పరకీయభాష నొక దానిని నేర్చి దాని మూలముగా శాస్త్రజ్ఞుడనగుట యుత్తమమని తలంచితిగా? ఈ విధముగ నా మాతృభాషలోనే నేర్పి యుండకూడదా?

'నేను ఔరంగజేబునకు తత్త్వజ్ఞాన శాస్త్రమును నేర్పదను' అని మీరు నా తండ్రియగు షాజహానును పాదుషాహ్ గారితో నొకప్పుడనియుంటిరి. మీ రనేక సంవత్సరములకు బ్రహ్మ, ఆకాశము, ఘటపటములు మొదలైన నీరస శబ్దములచే నేదో యొక విషయము నాకు బోధింపయత్నించినట్టు జ్ఞాపకమున్నది. ఆ విషయమును గ్రహింపవలయునని నేనును పెక్కు పర్యాయములు యత్నించితిని. కాని, యందుచేత నా జ్ఞానభాండారమునకు, రాజ్యకర్తృత్వమునకును ఏమి లాభమకలిగినది? మీరు మాటిమాటికి యుచ్చరించు చున్నందున

కాపున మీ విషయమై గౌరవము గాని పూజ్యభావముగాని నాకు లేదు. మీరు వచ్చిన త్రోవనే వెళ్లుడు. మీ పల్లెటూరులోనే దేవుని స్మరణ జేసికొనుచు కాలము గడుపుడు. మీరు నా రాజసభలో ప్రవేశింపగూడదనియు, మీ రెవరో యిచ్చటి వారెవరికిని తెలియగూడదనియు నా అభిప్రాయము".

ప్రస్తుత కాలమందు బాలబాలికా విద్యను గుఱించియు, జాతీయ విద్యను గుఱించియు మనదేశమునందు కొంత యత్నము జరుగుచున్నది. ఇందును గురించి పాటు పడుచున్న మహానీయులకీయుత్తరములోని రెండు మూడు సంగతు లాదరణీయములు. బాల బాలికలకు బోధింపబడు విషయములు వారికి వారి జీవిత కాలములో నుపయోగకరములుగా నుండవలయును కేవలము పాండిత్యము జూపుటకై అనుపయోగకరములగు విషయములు వారికి నేర్పి వారిచే గ్రుడ్డి పాఠము చేయించి కాలము వ్యర్థ పుచ్చుట వారికిని, దేశమునకును హాని ప్రదము బాలురకు శాస్త్రములన్నియు వారి మాతృభాషలోనే నేర్పవలయును గాని పరభాషలో నేర్పుట కేవలము ద్రావిడ పాణాయామమని ఔరంగజేబు ఉత్తరమువలన మనవారు ముఖ్యము నేర్చుకొనవలెను. మొదట పరభాష నధ్యసించుటకు బాలురకాలమెంతయో వ్యర్థమగును. అట్లు పరభాష నేర్చిన తరువాత, ఆ భాషలో శాస్త్రముల నభ్యసించుట కంటె మొదటినుండియు స్వభాషలోనే శాస్త్రాధ్యయనము చేసి వయోధిక బాలురకెంతయో కాలము, శ్రమయు కలిసివచ్చునుకదా! తెలివికల పిల్లవానికి ఇంగ్లీషుభాష చక్కగ నభ్యసించుటకు సుమారు ఆరేడు సంవత్సరములు పట్టును. అప్పటి కా బాలునకు ఇంగ్లీషులో గ్రంథావలోకనము చేయుటకును, శాస్త్రాభ్యాసము చేయుటకును అధికారము కల్గును. ఇట్లు పరభాషాధ్యయనమునకై ఏడేనిమిది సంవత్సరములు వ్యర్థమగుచున్నవి దేశ భాషలలో శాస్త్రముల కెప్పినయెడల నీయేడేనిమిది సంవత్సరములలో నెన్నియో విద్యలలో బారంగతుడు కావచ్చును ఇప్పుడు మన దేశమందు ఇంగ్లీషు పరిపాలనత్వ మున్నందునను, ఇంగ్లీషు భాషలో గ్రంథ భాండారము సంపన్నమగుచున్నందునను దినముగల వారు కొందరు భాషనధ్యసించుట యావశ్యకమే. మేము బలవదనము. కాని సకల శాస్త్రజ్ఞానమును, ఇంగ్లీషు భాషయును గదిలో బెట్టి తాళమువైచి, ఎ. బి. సి. డి. అను తాళపు చెవిని సంపాదించుటకు ఎనిమిదేండ్లు ముక్కు పట్టుకొని తపస్సు చేయని వారలకు జ్ఞానభాండారములోని సొత్తును కొల్లగొట్టు నధికారము లేదనియు, విద్యా మహిమయు మాతృభాషా ప్రభావమును తెలిసిన దూరదృష్టి విహీనులు తప్ప మరెవ్వరును చెప్పజాలరు.

మీరు నాకు నేర్పుటయందు లెక్కసంవత్సరములు నిరర్థకముగ గడిపి కోమలమైన నా బుద్ధిని తీక్ష్ణమైనట్టి నా స్మరణశక్తిని వ్యర్థపుచ్చితిరి జీవితమునందు చెప్పుదను ఉపయోగపడని భాషలు రాజపుత్రులకు నేర్పుటకు పదిపన్నెండు సంవత్సరములు వెచ్చించుటయు, ఆ భాషయందు నన్ను వైయాకరణిగను, ధర్మశాస్త్రజ్ఞునిగ చేయ యత్నించుటయు నెంత హాస్యాస్పదములు! ఉపయోగమైనవిద్యలను, జ్ఞానమును బాలలకు వారివారి బుద్ధినను సరించి చిన్నవాడు నేర్పుట యందు కాలము గడుపుటకు మారుగా మా గురువులగు మీరు మా బాల్యమును వ్యర్థపుచ్చితిరి కదా! అయ్యో! భూగోళ జ్ఞానమా ఏమియనుటలేదు. పోర్చుగలు, హాలండు, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశములు కొన్నిటిలవనియు, అవి ఆయా స్థలములందు కలవనియు నాకు నేర్పితిరా? ఆదేశములు ద్వీపములా, ద్వీపకల్పములా, సమధరాతలమా యందున్నవా? లేక ఎత్తు స్థలములందున్నవా యన్న సంగతులు నాకు తెలియవలదా? చీనా, పారసీకము పెగు, తాతారి మొదలైన దేశముల రాజులు హిందూదేశపు పాదుషాహ్ యొక్క పేరు విని గడగడ వణకెదరని నా యెదుట మీరు చేసిన ముఖస్తుతివలననే దేశదేశ చరిత్రములన్నియూ నాకు దెలిసినవనుకొంటిరా? ఈ జగత్తుమీద నున్న పేరు పేరు రాజ్యములెవ్వి? అందలి ఆచార విచారములు, రాజ్యవ్యవహారములు, మతములు నెట్టివి? ఆ యా రాజ్యములకు గల సంపత్తులను, విపత్తులను, ఆయాదేశము సంపద్విపత్తులతో, ఆ దేశస్థులయొక్క ఏ యే గుణావగుణములవలన ఎట్టి యెట్టి మార్పులు గలిగినాయి, ఎట్టి మహత్కారణములచే గొప్ప రాజ్యము తలక్రిందగునదియు అను మహద్విషయములు మాకు నేర్పితిరా? రాజపుత్రులు పైని పట్టింపబడినట్టి యావశ్యకతోపయోగకరములగు వివిధ విషయములను నేర్చుకొని జ్ఞానసంపన్నులై తమబుద్ధిని వికసింపజేయవలయును. కావున రాజపుత్రులయొక్క జ్ఞానార్జన కాలము బాల్యదశయందలి యొక్కొక్క క్షణము మిక్కిలి విలువగలదియని యెరింగి నా బాల్యదశను మీరుదక్కగ వినియోగపరిచితిరా? మీరు నాకు లేనిపోనట్టియు జ్ఞాపకముంచుకొనుటకు కష్టతరమైనట్టియు, బుద్ధిని భ్రమింపజేయునట్టియు, లౌకిక వ్యవహారమునకు నిరుపయోగకరమైనట్టియు, పరిభాషా జ్ఞానము గరపుటయందే కృతార్థత్వముల మైతిమను తలంపలేదా? మొదట పరకీయభాష నొక దానిని నేర్చి దాని మూలముగా శాస్త్రజ్ఞుడనగుట యుత్తమమని తలంచితిగా? ఈ విధముగ నా మాతృభాషలోనే నేర్పి యుండకూడదా?

'నేను ఔరంగజేబునకు తత్త్వజ్ఞాన శాస్త్రమును నేర్పదను' అని మీరు నా తండ్రియగు షాజహానును పాదుషాహ్ గారితో నొకప్పుడనియుంటిరి. మీ రనేక సంవత్సరములకు బ్రహ్మ, ఆకాశము, ఘటపటములు మొదలైన నీరస శబ్దములచే నేదో యొక విషయము నాకు బోధింపయత్నించినట్టు జ్ఞాపకమున్నది. ఆ విషయమును గ్రహింపవలయునని నేనును పెక్కు పర్యాయములు యత్నించితిని. కాని, యందుచేత నా జ్ఞానభాండారమునకు, రాజ్యకర్తృత్వమునకును ఏమి లాభమకలిగినది? మీరు మాటిమాటికి యుచ్చరించు చున్నందున